GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SE PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 86. *Mercurĭ 17 (29) Aprilie* **1885.**

Braşovŭ, 16 (28) Aprilie 1885.

„Resboiulŭ e neîncungiurabilŭ!"

Eată în puţine cuvinte cuprinsulŭ celorŭ mai nouĕ scirĭ telegrafice, ce le primirămŭ aḍĭ.

N'au folositŭ nimicŭ nicĭ moderaţiunea cabinetului Gladstone, nicĭ asigurările liniştitóre ale d-lui de Giers. Desnodarea conflictului anglo-rusescŭ, ce s'a începutŭ prin bătaia dela Kuşk, nu se mai póte face pe cale pacinică, nodulŭ trebuie tăiatŭ cu sabia.

Totŭ mai multŭ ne vine a crede, că rĕsboiulŭ dintre Rusia şi Anglia a fostŭ pregătitŭ de multă vreme după unŭ planŭ sistematicŭ, în care planŭ sunt prevĕḍute tóte eventualităţile. S'a auḍitŭ esprimându-se de cătră persóne competente şi părerea, că la Skiernievice Rusia a primitŭ şi a datŭ unele garanţii pentru casulŭ unui rĕsboiu cu Anglia.

Dacă esistă o convenţiune secretă între cele trei marĭ împĕrăţii pentru casulŭ unui rĕsboiu ruso-anglesŭ în Asia centrală, atuncĭ e mai multŭ ca probabilŭ, că acéstă înţelegere se estinde numai asupra sferei de interese europene şi că Germania a luatŭ angagiamentulŭ de a face totŭ posibilulŭ, ca rĕsboiulŭ sĕ rĕmână localisatŭ şi sĕ nu se estindă şi asupra Europeĭ.

Se pare într'adevĕrŭ, că în momentele de faţă cabinetele nu se mai gândescŭ decâtŭ la localisarea rĕsboiului, după ce a-lŭ împiedecă le-a fostŭ cu neputinţă.

Fi-va óre diplomaţia europénă mai norocósă în acésta privinţă? Fără îndoială, că încăierarea din Asia va slăbi positiunea Rusiei nu mai puţinŭ ca şi a Angliei în Europa şi prestigiulŭ Germaniei va cresce în aceeaşĭ proporţiune. Cu tóte acestea nu e nicidecum sigurŭ, că-i va succede cancelarului Bismarck, chiar sĕ voiască, de a face ca rĕsboiulŭ sĕ rĕmână localisatŭ şi ca Rusia în partea ei europénă sĕ fie scutită de ataculŭ Angliei.

Fórte multŭ, ba amŭ puté ḍice că totulŭ depinde în acésta privinţă dela atitudinea Turciei. Cu cine va merge Sultanulŭ? Acésta este marea cestiune a ḍilei.

Dacă este ca Europa sĕ fie scutită de urmările rĕsboiului, atuncĭ se recomândă Turciei ca cea mai corectă atitudine sĕ rĕmână neutrală. Dar óre diplomaţii Porţii nu vorŭ avé poftă de a se folosi de momentŭ şi d'a se alătură la unulŭ dintre beligeranţĭ?

Influinţa rusă şi anglesă luptă acum o luptă desperată la Bosforŭ. Preţulŭ isbêndei e mare, căcĭ purtarea Sultanului este decidĕtóre pentru sorţii viitorului rĕsboiu anglo-rusescŭ.

Póte că în momentulŭ, când scriemŭ sĕ fi şi apărutŭ manifestulŭ Ţarului tuturorŭ Ruşilorŭ care va anunţa declaraţiunea de rĕsboiu. Sĕ nu fie óre acéstă declarare inaugurarea unorŭ lupte crâncene, unorŭ încurcăturĭ marĭ, carĭ potŭ trage în vĕrtejulŭ lorŭ apróape tóte statele europene?

MEDIAŢIUNEA.

Acum vr'o patru-spreḍece ḍile ḍice »N. fr. Presse« când totŭ se mai aflau ómenĭ, carĭ credeau că Anglia şi cu Rusia se vorŭ înţelege dea-dreptulŭ una cu alta, se auḍiră vocĭ, care ḍiceau, că ar fi bine, ca cineva sĕ ia iniţiativa şi sĕ mijlocéscă între acestea două puterĭ o pace, dar se aflau şi ómenĭ de aceia, carĭ ḍiceau, că încă n'a sositŭ momentulŭ, ca sĕ fie de lipsă o mediaţiune. Dară acuma încordarea între Londra şi între Peterburg e atâtŭ de mare, încâtŭ nu mai este nicĭ o speranţă, că se va puté delătura conflictulŭ printr'o înţelegere directă de aceea astăḍĭ opiniunea publică pretinde, cu dreptŭ cuvêntŭ, dela acelea puterĭ, care au ca programŭ susţinerea păcii, ca sĕ lucreze din tóte puterile, ca acestŭ conflictŭ sĕ se delătureze pe calea păcii şi sĕ nu se încingă unŭ rĕsboiu în Asia centrală pentru nisce puste sterpe, care arŭ puté produce o conflagaţiune periculósă în tótă Europa. »Times« recomandă neutralilorŭ ca sĕ recomande în Petersburg moderaţiune şi conciliaţiune. Din Parisŭ vine scirea, că mediaţiunea împĕratului Germaniei la Petersburg ar fi bine primită, dacă şi Anglia ar primi-o fără nicĭ o reservă. Şi ómenii din Petersburg începŭ a se împrietini cu ideia, că o mediaţiune ar fi multŭ mai folositóre, decâtŭ unŭ rĕsboiu, ale căruia peripeţii şi catastrofe nimenea nu le póte prevedea. Timpulŭ pentru o mediaţiune este dinaintea uşii, pentru că amêndouĕ acestea puterĭ au ajunsŭ la astfelŭ de controverse, încâtŭ este peste putinţă, ca ele de capulŭ lorŭ sĕ se întórcă îndĕrăptŭ din înfundătura, în care s'au băgatŭ. Onórea militară s'a trasŭ în discusiune. Ciocnitura dela Martie a făcutŭ pe Anglia, ca sĕ céră dela Rusia satisfacţiune, dară Rusia nu numai că n'a dat Angliei nicĭ o satisfacţiune, dară din contră ea au remuneratŭ pe generalulŭ Komarov, care au produsŭ acésta mare încurcătură. Acuma este dară timpulŭ supremŭ, ca vre-o putere mare europénă sĕ intervină, pentru ca sĕ scape Europa de marĭ primejdii, ce o ameninţă. Şi cine sĕ fie acela, care sĕ facă pace între Anglia şi între Rusia? Şi apoi nu sĕ scie, că óre ómenii vorŭ primi din amêndouĕ părţile intervenţiunea bucurosŭ. Interveni póte o putere mare, când e vorba de a face pe nisce litiganţĭ micĭ de a se astêmpăra, avêndŭ în vedere periclitarea intereselorŭ marĭ generale. Dară acum suntŭ tocmai două puterĭ marĭ în conflictŭ şi numai atuncĭ ar puté păşi unŭ alŭ treilea ca mijlocitorŭ, când puterile singure s'ar' arăta aplicate a primí pe alŭ treilea séu ca mijlocitorŭ séu cu arbitru. Numai sĕ se afle aplicate aceste marĭ puterĭ, de a primí bucurosŭ intervenţiunea, atuncĭ s'ar află unŭ alŭ treilea care ar luá asupra sa sarcina, de a împĕcă chitulŭ cu elefantulŭ. Apoi vorŭ vrea Englesii, câtŭ şi Ruşii, ca sĕ-şĭ slăbéscă positiunea lorŭ în Europa şi sĕ-şĭ jignéscă vaḍa lorŭ în Asia pentru nimica tótă, în cele din urmă totŭ atâta este, orĭ că peteculŭ de pĕmêntŭ, pentru care sĕ cértă acestea două puterĭ sĕ încorporéză la Turchestanŭ, orĭ că rĕmâne la Afganistanŭ. Chiar principele Bismarck a avutŭ o rolă fórte grea la congresulŭ din Berlinŭ, când a delăturatŭ tractatulŭ dela Sant-Stefano. Elŭ nu s'a gânditŭ, ca pentru o ţĕrişóră ca Herzegovina se va cere unŭ aparatŭ atâta de mare diplomaticŭ. Şi când se aflau Ruşii dinaintea Constantinopolei şi Englesii cu flota lorŭ în Galipoli, atuncĭ ca sĕ se încungiure unŭ rĕsboiu generalŭ a păşitŭ unŭ alŭ treilea cu tótă energia. Totuşĭ numai lui are de a se mulţămí pacea actuală europénă şi soluţiunea provisorică a cestiunii orientale. Bine, astăḍĭ diplomatulŭ celŭ mai dibaciu sĕ nu voéscă sĕ intervină provocatŭ fiindŭ şi se delătureze unŭ rĕsboiu, care prin complicaţiunile sale s'ar puté generalisă peste tótă Europa? Sĕ nu fie elŭ în stare de a afla o modalitate, spre a moderă pretensiunile amêndurorŭ părţilorŭ? Omulŭ, care mai erĭ alaltă erĭ a declaratŭ susŭ şi tare, că ţine la pace, nu va vrea dóră acuma sĕ sacrifice principiulŭ păcii antipatiilorŭ şi simpatiilorŭ sale personale. Numai Bismarck este astăḍĭ diplomatulŭ, care ar puté fi ascultatŭ atâtŭ în Londra, câtŭ şi în Petersburgŭ. Bismarck are totŭ interesulŭ ca sĕ nu se turbure pace şi nu credemŭ, că elŭ n'ar păşí cu tótă autoritatea sa, când l'ar provocă séu una séu alta dintre cele două puterĭ. Când este vorba de pacea europénă atuncĭ Bismarck nicĭ decum nu va sta pe gândurĭ, că ce sĕ facă când va avé sĕ alégă între petecuţele de pĕmêntŭ din Asia centrală şi între pacea europénă, pentru care atâta s'a truditŭ până acuma, ca sĕ o susţină şi acuma pentru nişte pustietăţĭ din Asia centrală sĕ-şĭ sacrifice şi sĕ-şĭ nimicéscă marea sa operă. Nicĭodată nu putemŭ crede, că principele Bismarck va fi atâta de orbitŭ de antipatiă, încâtŭ sĕ-şĭ pótă nimicí opera sa.

Agitaţiunea în Macedonia

»Pol. Corr.« e informată din Constantinopole, că comitetele bulgare, care lucréză la organisarea unei agitaţiunĭ în Macedonia şi în ţinuturile mărginaşe cu ea, înroléză apróape pe faţă ómenĭ, carĭ — întrunitĭ în bande — au sĕ năvăléscă mai târḍiu în provinciile învecinate şi sĕ revolte poporaţiunea. Iată ce i se scrie numitei foi:

»Agenţĭ secreţĭ de ai comitetelorŭ amintite cutrieră tótă Macedonia, pentru ca sĕ facă pe poporŭ a se revolta în contra guvernului turcescŭ şi autorităţilorŭ lui. Aceşti agenţĭ sub masca de colportorĭ şi bocceagii caută sĕ se facă cunoscuţĭ cu topografia provinciei, pentru ca în momentulŭ datŭ sĕ pótă servi bandelorŭ ca conducĕtorĭ. Unii din aceştĭ agenţĭ se aşéḍă pentru câtva timpŭ în sate macedonene şi se ocupă în aparenţă cu o meseriă. Din timpŭ în timpŭ se ducŭ peste graniţă, ca sĕ raporteze despre observările şi succesele agitaţiunei lorŭ secrete. Autorităţile otomane civile şi militare observă uneltirile acestorŭ ómenĭ, mergerea şi venirea lorŭ, şi iau mĕsurile necesare ca sĕ pótă întêmpina o eventuală invasiune a bandelorŭ amintite în Macedonia. Se speră, că astfelŭ de încercărĭ, precum şi revoltarea Macedoniei nu vorŭ isbuti, din causa mĕsurilorŭ luate.

Din dieta Croaţiei.

In şedinţa dela 22 Aprilie n. a dietei croate a fostŭ o violentă controversă între opoziţionalulŭ Mazzura şi între Banulŭ.

Mai ântêiu opoziţionalulŭ Zoricĭ critică procederea presidiului, care a convocatŭ comitetulŭ bugetarŭ, fără ca în acelaşĭ timpŭ sĕ se fi întrunitŭ şi dieta. Asta'i o călcare a ordinei lucrărilorŭ, precum şi a praxei parlamentare, prin care se degradéză dieta devenindŭ o caricatură.

Starcevicĭ: Nicĭ nu e altceva decâtŭ o caricatură.

Preşedintele declară, că s'a lucratŭ numai cu înţelegerea dietei. Camera trecŭ apoi la desbaterea bugetului.

Din rêndulŭ deputaţilorŭ luă cuvêntulŭ Mazzura, opoziţionalŭ moderatŭ, ca celŭ dintêiu oratorŭ. Când a ḍisŭ, că opoziţiunea este îndreptăţită, că partida sa represintă vederile întregei inteligenţe a ţĕrii, pe când stânga estremă represintă numai vederile masselorŭ poporului, se ivi o viuă controversă între amêndouĕ opoziţiunile, pe care Starcevicĭ o încheiă cu cuvintele: Vĕ lăsămŭ (pe opoziţiunea moderată), aḍĭ sunteţĭ în contra nóstră, mâne veţĭ fi pentru noi.

Mazzura găsesce, că bugetulŭ nu oferă tipulŭ vieţii de statŭ; cele mai importante ramurĭ: comerţulŭ, industria, comunicaţiunea, finanţele, economia se află în mânile Ungariei, care negligă, ucide interesele economice ale Croaţiei. Permită-i-se opoziţiunei a vĕrsă lacrime la crucea mormêntală a Croaţiei.

Starcevicĭ: Scóteţĭ crucea afară şi omorîţĭ cu ea pe duşmanii Croaţiei!

Mazzura: Faceţĭ voi acésta, sunteţĭ mai tarĭ!

Starcevicĭ: Sĕ o facemŭ toţĭ în unire.

Mazzura: Tendinţa guvernului merge într'acolo de a face naţiunea croată de sclavă a Ungariei. Spre a aduce dovêdă, că Fiume nu este teritoriu croatŭ, Banulŭ n'a plecatŭ la Fiume pentru primirea prinţului de corónă, la ceea ce ca consilierŭ secretŭ ar fi fostŭ îndreptăţitŭ; elŭ, spre a se face plăcutŭ Ungariei, a lucratŭ nelealŭ.

Banulŭ Khuen Hedervary, voindŭ sĕ rĕspundă, nu póte la începutŭ din causa larmei opoziţiunei. In fine isbutesce a vorbi respingêndŭ bănuelile opoziţiunei.

Krsnjavi critică cu violenţă secţiunea economică a guvernului, în care nu se află nicĭ unŭ omŭ de specialitate.

Starcevicĭ: Josŭ cu elŭ! Sĕ nu-i încuviinţaţĭ nic unŭ bugetŭ!

Krsnjavi arată defectuositatea instrucţiunei şi recomandă învĕţarea mai seriósă a limbilorŭ clasice, a literaturei francese, italiene şi germane.

Starcevicianii: Literatura ruséscă, aceea ne place mai multŭ.

Maioritatea fiindŭ a guvernului, acesta a isbutitŭ cu proiectulŭ sĕu de bugetŭ.

Armata şi miliţia englesă.

Se scie, că armata englesă se recrutéză esclusivŭ prin îngagiaminte de bună voiă; durata îngagiamĕntului este astădĭ de doi-spre-dece anĭ, dér soldaţii regimentelorŭ de infanteriă trecŭ, după şépte anĭ de serviciu, în reservă. Acéstă reservă numĕră 500 oficerĭ şi 42,500 ómenĭ, carĭ suntŭ destinaţĭ a întări armata activă în casulŭ când, printr'unŭ votŭ alŭ parlamentului, vorŭ fi mobilisate.

Miliţia este compusă din voluntarĭ în etate dela 18 până la 25 de anĭ; îmbrăcaţĭ cu cheltuelile statului, miliţianii iau o primă de îngagiamentŭ de 150 francĭ; ei stau 6 sĕptĕmânĭ sub drapelŭ pentru a primí o instrucţiune militară rudimentară; în urmă fiindŭ trămişĭ la căminele lorŭ, nu mai suntŭ îndatoraţĭ la altceva, decâtŭ de a face esercitiurĭ anuale, carĭ nu ţinŭ mai multŭ de o lună. In principiu, aceştĭ miliţianĭ nu trebue sĕ serve afară din teritoriulŭ insulelorŭ Britanice, dér guvernulŭ are dreptulŭ de a face apelŭ la concursulŭ lorŭ voluntarŭ oferindu-le compensaţiunĭ pecuniare.

In 1855, 50 regimente de miliţiă, representândŭ unŭ efectivŭ d'aprópe 45,000 ómenĭ, luară parte la espediţia din Crimea. Miliţia numĕră 125,000 ómenĭ, din carĭ 18,000 artilerişti şi 15,000 călăreţĭ. Rapórtele oficiale, publicate în anii din urmă, în privinţa convocării miliţianilorŭ, nu dau o prea mare ideiă — dice diarulŭ l'Italie — despre valórea lorŭ militară; în 1881, de esemplu, din 123 batalióne convocate, au fostŭ 34, carĭ nu s'au esercitatŭ nicĭ la tragerea la ţintă. Cavaleria miliţiei se recrutéză dintre „yeomen«, proprietarĭ séu arendaşĭ carĭ se echipéză pe cheltuiala lorŭ; acéstă armă este privilegiată, ea numĕră 15.000 ómenĭ.

In fine, ministerulŭ de rĕsboiu dispune în Englitera de douĕ armate cu totulŭ deosebite, din care una póte fi întrebuinţată afară din teritoriu, pe când cealaltă face numai serviciulŭ interiorŭ. Adăogĕndŭ la 184,000 ómenĭ ai armatei active (din carĭ 9,000 în India) prima clasă a reservei, găsimŭ că 238,000 ómenĭ potŭ fi întrebuinţaţĭ pentru espediţiunile din ţĕrile depărtate şi paza coloniilorŭ.

Din aceştĭ 238,000 de ómenĭ, 89,600 ţinŭ încă garnisónă în Englitera séu în Irlanda şi vorŭ fi îmbarcaţĭ cei dintêiu; aceste puterĭ cu adevĕratŭ disponibile — căcĭ miliţianii vorŭ asicurá serviciulŭ interiorŭ alŭ ţĕrii — se împartŭ astfelŭ: infanteriă 58 batalióne, 65,000 ómenĭ; cavalaria, 18 regimente, 10,000 ómenĭ; artileriă călare, 13 baterii, 2,300 ómenĭ; artileriă de câmpŭ. 35 baterii, 6,000 ómenĭ; artileriă de întăririĭ şi de asediu, 34 baterii, 3,800 ómenĭ; geniu, 21 companii, 2,500 ómenĭ.

—○—

SCIRILE DILEI.

Fóia oficială a armatei publică înaintările pentru Maiu. Suntŭ numiţĭ: 6 loc. mareşalĭ de câmpŭ, 16 generalĭ maiorĭ, 44 colonelĭ, 56 loc. colonelĭ şi 80 de maiorĭ Intre generalii maiorĭ este şi d. colonelŭ de cavaleriă br. Alexandru Hügel, din corpulŭ oficerescŭ alŭ garnisónei din Braşovŭ. D-sa este numitŭ comandantŭ alŭ brigadei 10 de cavaleriă.

—0—

Vorbiamŭ erĭ de misia cismarilorŭ ungurĭ în puterea principiilorŭ proclamate de d-lŭ Tisza. Astădĭ cetimŭ în »Ellezék,« că şi societatea cismarilorŭ ungurĭ din Cluşiu s'a înscrisŭ între fundatorii »reuniunei de cultură" cu 200 fl. Numita fóiă le gratuléză cismarilorŭ, noi gratulămŭ reuniunei, căcĭ acum »cultura« este asigurată.

—0—

Din Aradŭ ni se scrie, că din lipsa de plóiă semĕnăturile suntŭ slabe.

—0—

In Pudlein, comitatulŭ Zips, unŭ gróznicŭ focŭ a prefacutŭ în cenuşe mai multŭ ca jumătate din oraşŭ.

—0—

Se scrie din Cernăuţĭ, că în dilele trecute unŭ anume Gwenich a fostŭ acusatŭ de escrocherii, luândŭ banĭ dela tinerii, carĭ voiau sĕ scape de asentare. Juraţii l'au achitatŭ. Preşedintele tribunalului ţĕrii însă primi chiar atuncĭ o denunţare anonimă, că cei 6 juraţĭ, carĭ au votatŭ pentru „nevinovatŭ", au fostŭ corupţĭ cu banĭ de cătră acusatŭ; între aceştia se află şi deputatulŭ dietalŭ. decoratŭ cu crucea de meritŭ, Johann Nargany. Imediatŭ se făcŭ cercetare, juraţii fură desbrăcaţĭ până a cămaşe, li s'au căutatŭ chiar şi în ciorapĭ, ca nu cumva banii cu carĭ au fostŭ corupţĭ, sĕ-i fi ascunsŭ în îmbrăcăminte. Nu s'a găsitŭ nimicŭ bănuitorŭ, dar afacerea nu e terminată.

—0—

Direcţiunea postelorŭ din Sibiu face cunoscutŭ, că în comuna Varadia de josŭ, comit. Albei de josŭ, dela 1 Maiu se deschide unŭ oficiu postalŭ, care va întreţine legătura între Sibiu şi Alba-Iulia prin cariolă. Acestŭ oficiu va mijloci trimiterea de scrisorĭ simple şi de valóre, mandate postale, remburse, până la valóre de 200 fl.

—0—

Frumosulŭ teatru »Renaissance« din Nimes, în Francia sudică, a arsŭ la 12 Aprilie.

—0—

Agenţia „Havas" a primitŭ din Cairo scirea, că trupele italiene arŭ fi suferitŭ la Massauah o perdere.

—0—

In Kadikioi, o suburbiă a Constantinopolului pe litoralulŭ asiaticŭ, în sĕptĕmâna trecută s'a revoltatŭ poraţiunea creştină în contra jidovilorŭ de acolo, le-a spartŭ ferestrile şi uşile, maltratându'i. Jidovii, cu tótă intervenirea poliţiei, au trebuitŭ sĕ părăsésců Kadikioi.

—○—

CORESPONDENŢA PART. A »GAZ. TRANS.«

Cluşiu, 26 Aprilie 1885.

Domnule Redactorŭ! Referitorŭ la întrebarea pusă de D-Vóstră în »Gazeta« nr. 84 precum şi de d. corespondentŭ din Pesta, Voila, în ceea ce privesce înscrierea a câtorva universitarĭ românĭ din locŭ ca membri la societatea de maghisrisare, 'mĭ iau libertatea a aduce la cunoscinţa publică următórele desluşirĭ:

Faptulŭ tristŭ şi regretabilŭ într'adevĕrŭ s'a îndeplinitŭ din partea a 7 tinerĭ românĭ, toţĭ juriştĭ în anulŭ I-iu, după cum arată acésta notiţă de următorulŭ cuprinsŭ, apărută in »Ellenzék« la 17 l. c. şi încă nedesminţită:

Indeşertŭ agită foile rele de gură ale naţionalităţilorŭ contra reuniunei de cultură; civĭ de ai statului de naţionalitate nemaghiară, dér cu judecata mai sănĕtósă, totuşĭ suntŭ aplecaţĭ a sprijini reuniunea în întreprinderile ei. Mai decurêndŭ s'au înscrisŭ ca membri ai reuniunei 7 universitarĭ românĭ. Numele bravilorŭ fii suntŭ următórele: Ioanŭ Popescu, Iosifŭ Popescu, *Enea Draja*, Demetriu Kerekeşŭ, Alexandru Fărkaşŭ (Fodor), Eugeniu Branŭ şi Octavianŭ Boerŭ. Pe aceştia de sigurŭ îi va decreta de renegaţĭ, e probabilŭ însă că dênşii nu vorŭ băga în sémă foile sgomotóse."

E dreptŭ şi aceea, după informaţiunile ce mĭ stau la îndemnă, că aceştĭ tinerĭ, după cum amŭ amintitŭ, toţĭ suntŭ juriştĭ în anulŭ primŭ şi ca atarĭ ómenĭ cam neesperţĭ, puţinŭ prevĕdĕtorĭ şi cari din causa tinereţelorŭ şi nepracsei nu au pututŭ precumpăni faptulŭ, cu atâtŭ mai puţinŭ a străbate, aprofunda şi prevedé apucătura şirétă a colegilorŭ lorŭ maghiarĭ, carĭ i-au recercatŭ simplu sĕ contribue şi dênşiĭ la acoperirea speselorŭ de membru fundatorŭ a întregŭ corpului ascultătorilorŭ de dreptŭ pentru numita reuniune şi la acéstă recercare, după cum se vorbesce, dênşii din curtuasiă, ca sĕ nu dicŭ de ruşine, le-au aruncatŭ câte 10—20 cr. unulŭ, necugetândŭ că colegii lorŭ vorŭ folosi astă contribuire ca o seducere impertinentă şi ca o apucătură neruşinată contra celorlalţĭ ascultătorĭ românĭ, contra jurnalisticei şi naţiunei române, pentru a-le arunca în ochĭ fapte nedemne. Dér scopulŭ, valórea şi menirea acestei notiţe ne va servi ca unŭ nou documentŭ a intenţiunilorŭ binevoitóre, a vanităţii şi seducerilorŭ condamnabile, ce comitŭ fii naţiunii maghiare faţă cu Românii pe tóte terenele.

E de condamnatŭ şi necualificabilŭ şi pasulŭ greşitŭ alŭ acestorŭ tinerĭ românĭ, deórece dênşii când au contribuitŭ au cunoscutŭ spre ce contribuescŭ, au sciutŭ scopulŭ spre care va nisui »Kultur egylet," precum şi aceea, că ce întreprindere ajută. Chiar şi intenţiunea, aplecarea séu voinţa de a contribui câtŭ de puţinŭ pentru promovarea unui scopŭ atâtŭ de funestŭ pentru nemaghiarĭ, suntŭ acte rearetabile şi de desaprobatŭ, dér apoi faptulŭ îndeplinitŭ?

Din întêmplare cunoscŭ în persónă câţiva dintre tinerii din cestiune; aceia, dupăcum susţinŭ şi alţii cari îi cunoscŭ póte mai bine, pân'acum au arătatŭ a fi cu simţĕminte bune, constanţĭ şi de unŭ caracterŭ firmŭ, m'am miratŭ însĕ multŭ cetindŭ în diarulŭ „Gazeta« o caracteristică tristă asupra dlui Draia, vĕdêndŭ că mai suntŭ şi alţii asemenea dumnélui.

Că s'a înscrisŭ d sa, nu s'a miratŭ nimenea; întâmplarea că i-a urmatŭ însĕ şi alţii, de cari nimene nu cugeta, aceea a indignatŭ fórte pre toţĭ unii Românĭ, precum şi întréga inteligenţă română din locŭ, după cum credŭ că va indigna pe toţĭ Românii binesimţitorĭ.

Amŭ înţelesŭ, că aceştĭ 6 tinerĭ, indignaţi înşişĭ de purcederea necorectă a colegilorŭ lorŭ maghiarĭ, îndată după apariţiunea citatei notiţe, vorŭ fi hotărîtŭ a compune o dechiaraţiune, în care sĕ arate adevĕrata stare a lucrului, precum şi aceea că dênşii nu voiescŭ şi nu suntŭ membrii ai reuniunei. Se vorbesce că acéstă dechiaraţiune dumnélorŭ sĕ o fi şi subscrisŭ şi sĕ o fi încredinţatŭ la 2 dintre dênşii spre a o înmânua redacţiunei dela »Ellenzék,« spre publicare. Se spune însĕ şi aceea, că acei 2 séu după cum susţinŭ d-lorŭ o a 3-a persónă mai bătrână, pe care dênşii nu voiescŭ a o numi, sĕ le fi sfêrticatŭ aceea dechiaraţiune, şi astfelŭ dar în presentŭ încă suntŭ membrii ai reuniunei, recunoscuţĭ ca atarĭ din notiţă şi contribuire. In tóte astea însĕ este unŭ misterŭ, şi începutulŭ şi decursulŭ acestui faptŭ lasă a face asupra acestorŭ tinerĭ multe deducţiunĭ nefavorabile, că ar fi fricoşĭ, şovăitorĭ etc. etc. Aşteptămŭ însĕ şi sperămŭ, că dumnealorŭ, cărora le zace în interesŭ propriu a'şĭ spăla pata, sĕ se escuse baremĭ în parte, căcĭ totalŭ e imposibilŭ, ne vorŭ da în timpulŭ proximŭ posibilŭ desluşirĭ amĕnunţite, ca sĕ scimŭ cu posivitate cum stă faptulŭ, suntŭ dumnélorŭ în adevĕrŭ membrii numitei reuniunĭ, cum stau cu dechiaraţiunea, cine le o-a sfêrticatŭ? Până vomŭ primi desluşirile de lipsă, părerea, judecata şi opiniunea publică este tare nefavorabilă faţă cu dumnealorŭ.

M. Scaevola.

—○—

Dela pólele Munţilorŭ apusenĭ 26 Aprilie,

(† **»Viitorulŭ«**). Cu nr. 37 din anulŭ 1855 „Viitorulŭ" din Budapesta şi-a şfêrşitŭ scurta viaţă. Pentru renumele ce şi l'au căştigatŭ domnii noştri dela acestŭ „Viitorŭ« nu-i invidiămŭ, din contră ne pare rĕu cumcă persóne crescute cu pâne românéscă au pututŭ aluneca pe sfêrliuşulŭ antagoniştilorŭ némului nostru. Dacă au avutŭ ei banĭ de cheltuitŭ, apoi nu nouĕ, ci naţiunei maghiare trebuia sĕ se adreseze cu intenţiunea lorŭ de a aplaná controversele, pe carĭ noi nu le-amŭ provocatŭ. Din contră nemulţămirile le provócă chiar Maghiarii séu neo-maghiarii prin neobservarea şi călcarea în picióre chiar a legilorŭ esistente, sancţionate de Maiestatea Sa. Lume întórsă! numai la noi se mai póte întêmplá, ca nisce fii ai poporului, crescuţĭ şi nutriţĭ cu prescură românéscă, sĕ se facă apĕrătorii ideilorŭ celorŭ carĭ îlŭ nedreptăţescŭ!

Cei dela »Viitorulŭ« n'au pututŭ face nicĭ o trébă cu momelele lorŭ şi acum, când îşĭ depunŭ péna sdruncită, încă nicĭ atâtŭ curagiu bărbătescŭ nu au de a'şĭ recunósce greşéla. Mare trebue sĕ fiă rĕtăcirea inimei omenescĭ, dacă şi atuncĭ când cadŭ totŭ mai strigă ca muierea din fântână.

Nu vreau sĕ recunóscă »Viitoriştii," că au greşitŭ şi acésta este dovadă deplină, că ei rĕmânŭ rupţĭ de cătră corpulŭ naţionalŭ, de care ei se acaţă ca scaiulŭ de gardŭ, însĕ numai pentru interesulŭ lorŭ propriu.

Omenii «Viitorului" fără viitorŭ rĕmânŭ ruşinaţĭ, căcĭ în inima poporului românŭ nu au pututŭ străbate. I se face omului gréţă când vede, cum se trudescŭ a desbina Românii ungurenĭ de cei ardelenĭ şi cum foştii „Viitoriştĭ« socotescŭ solidaritatea naţională de unŭ pĕcatŭ, imputândŭ bărbaţilorŭ ungurenĭ românĭ. cari aderă la programa din Sibiu, în modŭ cu totulŭ necuviinciosŭ, că s'ar face imposibilĭ faţă cu curentulŭ maghiarŭ şovinistŭ. Mai bună dovadă despre netrebnicia foştilorŭ »Viitoriştĭ" nu se potea căpĕta, ca acésta dechiaraţiune a lorŭ, căcĭ ei au fostŭ promisŭ a esoperá multe, fără a puté dobêndi nicĭ celŭ mai micŭ resultatŭ.

Ruşine sĕ vĕ fiă vouĕ, cari v'aţĭ prăpăditŭ banii pe nimica.

Hanibal.

—○—

Lucrările sinodului din Sibiu.

(Resumatŭ)

Şedinţa ântêia şi a doua, 31 Martie şi 1 Aprilie 1885, a sinodului s'au ocupatŭ cu presentarea mandatelorŭ de deputaţĭ sinodalĭ. In a doua şedinţă s'au presentatŭ şi următórele lucrărĭ: 1. raportulŭ consistoriului archiedecesanŭ ca senatŭ plenarŭ; 2, raportulŭ consistoriului archiedecesanŭ ca senatŭ bisericescŭ; 3, raportulŭ consistoriului archiedecesanŭ ca senatŭ scolarŭ; 4, raportulŭ consistoriului archidiecesanŭ ca senatŭ epitropescŭ; 5, proiectulŭ de statutŭ pentru crearea unui fondŭ de pensiunĭ funcţionarilorŭ bisericescĭ din archidiecesă; 6, propunerea consistoriului pentru comassarea posibilă şi succesivă a pămênturilorŭ seminariului dăruite de rĕposatulŭ George Christureanu; 7, raportulŭ consistoriului archidiecesanŭ despre întroducerea de învĕţătorĭ ambulanţĭ la scólele nóstre poporale. Tóte acestea se trimitŭ comisiunilorŭ respective.

In şedinţa a treia, 2 Aprilie 1885, se predau comisiunilorŭ respective următórele lucrărĭ: 1, raportul consistoriului archidiecesanŭ despre raţiociniile fondurilorŭ archidiecesane pe anii 1883 şi 1884; 2, planulŭ şi preliminarulŭ de spese pentru edificarea seminarului; 3, raportulŭ consistorialŭ despre aplacidarea unui ajutorŭ de 200 fl. din fondulŭ Rudolfinŭ pentru bĕtrênulŭ protopresbiterŭ Petru Popescu; 4) cererea comunei bisericescĭ din Orăstiă pentru a i se da o chartă româneascǎ a Ungariei; 5) cererea comunei bisericescĭ din Orăştiă pentru instruirea în religiune a elevilorŭ românĭ gr. or. dela institutulŭ de învĕţămêntŭ de acolo; 6) cererea parochului Ioanŭ Marcu din Păuca pentru ajutorŭ în banĭ; 7) cererea comitetului parochialŭ din Molomfalĕu, protopresbiteratulŭ Murĕş-Oşorheiului, pentru unŭ ajutorŭ în banĭ pe séma bisericei. — Urméză interpelarea deputatului Iónŭ Hannia, care amŭ publicat'o în totŭ cuprinsulŭ ei. — La ordinea dilei este raportulŭ comisiunei verificătóre.

In şedinţa a patra, 3 Aprilie 1885, se predau comisiunilorŭ respective: 1) bugetulŭ consistoriului archidiecesanŭ pe anulŭ 1886; 2) raportulŭ consistoriului archidiecesanŭ pentru prefacerea stipendielorŭ de 500 fl. din fundaţiunea Franciscŭ-Iosefină orĭ Mogaiană, ce vorŭ deveni vacante, cu adaugerea de 100 fl din fundaţiunea Franciscŭ-Iosefină în 10 stipendii de câte 60 fl. pentru ascultătorii de pedagogiă în seminarulŭ archidiecesanŭ; 3) raportulŭ consistoriului archidiecesanŭ pentru întroducerea învĕţămêntului profesionalŭ în seminarulŭ archidiecesanŭ; 4) raportulŭ consistoriului archidiecesanŭ pentru edificarea unui nou seminarŭ; 5) petiţiunea sinodului protopresbiteralŭ din tractulŭ Reghinului pentru sistemisarea unui salarŭ de 200 fl. pe séma protopresbiterului respectivŭ, apoi pentru unŭ ajutorŭ anualŭ de 500 fl. din

fundaţiunea Şaguna spre acoperirea datoriei de 6000 fl. la fondulŭ de 30,000; 6) petiţiunea învĕţătorului Ionŭ Russŭ din Şomortinŭ pentru unŭ ajutorŭ de 100 fl. şi altŭ ajutorŭ anualŭ de 50 fl. din fondulŭ învĕţătorilorŭ sĕracĭ; 7) petiţiunea eforiei scólelorŭ centrale din Braşovŭ pentru acordarea unui ajutorŭ de 2000 fl. pentru museulŭ naturalŭ, cabinetulŭ fisicalŭ, laboratorulŭ chemicŭ şi bibliotecele scólelorŭ centrale. — Escelenţa Sa mitropolitulŭ Mironŭ Romanulŭ rĕspunse la interpelarea deputatului Hannia. Rĕspunsulŭ l'amŭ publicatŭ întregŭ maĭ nainte. — Se continuă cu verificările deputaţilorŭ. In contra adm. protop. alŭ tractufui Ilie, d. Alexe Olaru, care a făcutŭ ingerinţă la alegerea de deputaţĭ sinodalĭ consistoriulŭ archidiecesanŭ se însărcinéză a întroduce cercet re disciplinară şi pe basa dovedilorŭ a-lŭ pedepsi.

Urméză acuma la ordinea dilei raportulŭ comisiunei organisătóre. Raportorulŭ Ioanŭ de Preda propune şi sinodulŭ decide a se lua la desbatere specială raportulŭ consistoriului archidiecesanŭ ca senatŭ plenarŭ de-órece tipăritŭ fiind, este cunoscutŭ membrilorŭ sinodalĭ. Din acestŭ raportŭ se ia la cunoscinţă partea generală de cuprinsulŭ: In decursulŭ anului 1884 au întratŭ la protocolulŭ de esebite alŭ consistoriului 6893 piese, cari se referescŭ la 1704 obiecte; aşa dară mai mult ca în anulŭ precedent cu 1602 piese. Din aceste au fostŭ împărţite pentru şedinţe plenare 676 piese séu 66 obiecte. Şedinţe plenare s'au ţinutŭ în decursulŭ anului 1884: 12 ordinare şi 7 estraordinare; de totŭ 19 şedinţe. Afară de şedinţe s'au resolvitŭ pe cale presidială 100 piese. Piese resolvite: 672, neresolvite: 4, espedate 672, neespedate. — De asemenea se ia la cunoscinţă partea primă şi a doua din raportŭ de cuprinsulŭ: Obiecte, carĭ séu pentru momentuositatea lorŭ, séu pentru că au necsŭ cu concluse anteriόre sinodale, şi merită a se atinge şi espune în acest raportŭ, sunt următórele: I. Pentru întroducerea cu începutulŭ anului 1885 a regulamentului nou alŭ afacerilorŭ interne consistoriale, adusŭ de sinodulŭ archidiecesanŭ în şedinţa din 24 Aprilie 1884 Nr. protoc. 70 s'au făcutŭ pregătirile de lipsă şi cu finea anului 1885 eşindŭ din valóre regulamentulŭ vechiu pentru afacerile interne ale consistoriului, cu 1 Ianuarie 1885 s'a organisatŭ consistoriulŭ cu personalulŭ de cancelariă după noulŭ regulamentŭ. In ce privesce referata în singuratecele senate ale consistoriului, s'a făcutŭ provisiunea necesară în conformitate cu §. 4 alŭ regulamentului, ca cu începutulŭ anului 1885 fie-care senatŭ alŭ consistoriului sĕ aibă câte doi referenţĭ ordinarĭ. Cu privire specială la senatulŭ epitropescŭ se observéză: că neputêndu-se satisface cu cei cincĭ asesorĭ ordinarĭ, ce-i avemŭ, §-lui mai susŭ provocatŭ din regulamentulŭ afacerilorŭ interne, consistoriulŭ deodată cu punerea în lucrare a noului regulamentŭ, a instituitŭ în modŭ provisoriu de alŭ doilea referentŭ ordinarŭ în senatulŭ epitropescŭ pre asesorulŭ onorarŭ şi controlorulŭ casei archidiecesane Eugen Brote, asemnându-i lângă remuneraţiunea de 800 fl. ce o are ca controlorŭ alte 600 fl. în sarcina fundaţiunei lui »Andronic«, ale căreia afacerĭ, cu punerea ei în lucrare s'au înmulţitŭ în modŭ însemnatŭ. In acestŭ modŭ remuneraţiunea numitului referentŭ şi totodată controlorŭ s'a ridicatŭ la suma de 1400 fl., care o au şi ceilalţĭ asesorĭ consistorialĭ referenţĭ sub titlulŭ de salariu sistematic şi banĭ de cuartirŭ.

Despre asesorii consistorialĭ ordinarĭ se amintesce la acestŭ locŭ, că începêndŭ cu 1 Ianuariu 1885 s'a pusŭ în lucrare sistemulŭ de cuincuenale adoptatŭ prin conclusele sinodalĭ din anulŭ trecutŭ 1884 Nr. 95 şi 98 ca modalitate pentru îmbunătăţirea dotaţiunei asesorilorŭ consistorialĭ, ér salariile celorlalţĭ funcţionarĭ consistorialĭ s'au asignatŭ în tocmai cum suntŭ sistemisate prin conclusulŭ sinodalŭ de sub Nr. 98 provocatŭ mai susŭ. II. Espirândŭ cu finea anului 1884 periodulŭ din urmă de trei anĭ pentru organele protopresbiteratelorŭ şi parochiilorŭ din archidiecesă, supuse alegerii, s'a dispusŭ din partea consistorului prin circularulŭ din 3 Decemvre 1884 Nr. 6261 Plen. aclusŭ aicia sub ./· alegerea şi constituirea nouă a comitetelorŭ şi epitropiilorŭ parochiale şi protopresbiterale, precum şi a sinódelorŭ protopresbiterale pe unŭ periodŭ nou de trei anĭ, carea lucrare, încâtŭ priveşte mai alesŭ reconstituirea organismului protopresbiteralŭ, se află încă în curgere în urma întârdierii ce a provenitŭ din revisiunea şi noua arondare a cercurilorŭ electorale pentru sinoadele protopresbiterale.

Asemenea se ia la cunoştinţă partea a III de cuprinsulŭ următorŭ: III. Cu privire la conclusulŭ sinodului de sub nrii 147 şi 156 ai protocolului sinodalŭ din anulŭ 1884 avemŭ onóre a raporta: că aşternêndu-se Maiestăţei Sale imperiale şi regescĭ prea umilita adresă omagială votată de sinodulŭ archidiecesanŭ din incidentulŭ rĕspunsului primitŭ de deputaţiunea bisericei ortodoxe române cu ocasiunea serbării pentru reconstruirea Seghedinului, înaltulŭ ministerŭ de culte şi instrucţiune publică cu datulŭ 5 Februariu a. c. Nr. 4337 a făcutŭ cunoscutŭ consitorului, că Maiestatea Sa s'a înduratŭ preagraţiosŭ cu datulŭ 15 Ianuariu a. c. prelângă espresiunea mulţămitei a lua la prea înalta cunostinţă amintita adresă omagială. — Se ia spre sciinţă partea a IV din raportŭ de cuprinsulŭ: IV. Din incidentulŭ venirei Maiestăţei Sale imperiale şi regescĭ la Aradŭ pe la capĕtulŭ lunei lui Augustŭ 1884, subsemnatulŭ archiepiscopŭ şi metropolitŭ după o conţelegere cu ceilalţĭ prelaţĭ în provincia nóstră metropolitană şi cu consitorulŭ archidiecesanŭ, în fruntea unei deputaţiunĭ de 25 persóne alese din tóte trei eparchiele a presentatŭ Maiestăţei Sale în Aradŭ la 19/31 Augustŭ a. t. în rêndŭ cu alte bisericĭ şi corporaţiunĭ, omagiele bisericii nóstre ortodoxe române din Ungaria şi Transilvania. Cuvêntulŭ adresatŭ Maiestăţei Sale la acéstă ocasiune şi rĕspunsulŭ preagraţiosŭ alŭ Maiestăţii Sale în limba maghiară şi în traducere română se alătură aici sub ./· dimpreună cu consemnarea membrilorŭ deputaţiunei. (Va urma).

Importulŭ rîmătorilorŭ de provenință română în Ungaria

Cetimŭ în „Rĕsboiulŭ“:

Pentru importulŭ rîmătorilorŭ de provenință română în Ungaria. autorisaţiunile prealabile nu mai suntŭ necesare.

Douĕ puncte suntŭ ficsate pentru întrarea acestorŭ vite, la trecerea lorŭ prin graniţă, anume: Orşova şi Felsö-Tömös (Predealŭ) şi transportulŭ trebue făcutŭ numai pe cale ferată.

Fiecare transportŭ va fi însoţitŭ de unŭ certificatŭ de sănătate şi de provenință.

Acestŭ certificatŭ trebue sĕ constate lămuritŭ şi expresŭ, că vitele suntŭ pe deplinŭ sănĕtóse, că ele provinŭ dintr'o localitate, care atâtŭ ea însăşĭ câtŭ şi vecinătatea în o periferiă de 20 chilometri este nebântuită de dorulŭ de picióre şi de aftosă, precum şi de orĭ ce altă epidemiă între animalele domestice, şi în fine, că transportulŭ a statŭ 30 dile înainte de exportare într'o localitate liberă de epidemii.

In institutele de carantină dela Orşova şi Felsö-Tömös, rîmătorii vorŭ fi supuşĭ unei riguróse visite veterinare, şi dacă unŭ singurŭ animalŭ se va constatá bolnavŭ orĭ bănuitŭ de bólă epidemică, în specialŭ de bóla de unghii şi de gură, totŭ transportulŭ va fi refusatŭ.

Importulŭ în Austria prin Bucovina.

Până la stingerea completă a febrei aftose, care mai bântuie încă în câteva comune din judeţele Dorohoiu şi Fălciu, esportulŭ porcilorŭ, oilorŭ şi caprelorŭ de provenință română, prin Bucovina, va fi supusŭ autorisaţiunei prealabile, care se va liberá, pentru fiecare casŭ specialŭ şi fiecare transportŭ în parte, de guvernatorulŭ I. şi R. alŭ Bucovinei din Cernăuţĭ.

Doritorii de a esportá asemenea vite se vorŭ adresá, prin urmare, cu cerere directă şi specială guverniei din Bucovina.

Acésta cerere trebue sĕ fie făcută în condiţiunile publicate prin avisulŭ dela 20 Martie şi neapĕratŭ însoţită de certificate de origină şi sănĕtate, liberate de autorităţile nóstre competinte, care sĕ ateste originea nesuspectă şi buna sănĕtate a vitelorŭ şi localităţilorŭ, în tocmai ca şi certificatele cerute la trecerea rîmătorilorŭ în Ungaria.

Odată autorisaţiunea prealabilă dobêndită, neguţătorii românĭ vorŭ cunósce, că transportulŭ vitelorŭ nu se póte face decâtŭ pe cale ferată şi întrarea lorŭ în Bucovina nu póte avea locŭ decâtŭ prin punctulŭ Iţcanĭ.

La sosire în contumace, vitele vorŭ fi supuse aceleaşĭ visite veterinare riguróse, ca şi rîmătorii destinaţĭ a întrá în Ungaria, şi dacă unŭ singurŭ casŭ de bólă epidemică, în specialŭ de unghii şi de picióre, va fi constatatŭ, totŭ transportulŭ va fi respinsŭ.

Cu acéstă ocasiune se aduce la cunoşcinţa neguţătorilorŭ românĭ, că transitulŭ rîmătorilorŭ de provenință română, prin Austria ca şi prin Rusia, pentru Germania, nu e practicabilŭ, întrarea porcilorŭ fiindŭ interdisă de guvernulŭ imperialŭ alŭ Germaniei la graniţa austro-ungară şi rusă.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz Trans.«)

Pesta, 28 Aprilie. — Procesulŭ de presă intentatŭ de Pokorny în contra lui Grasza s'a terminatŭ. Acesta din urmă a fostŭ achitatŭ.

Pesta, 28 Aprilie. — Archiducele Albrecht a visitatŭ esposiţiunea declarându-se fórte mulţămitŭ.

Pesta, 28 Aprilie. — Se anunţă, că calfele dela croitorii de dame suntŭ în grevă.

Londra, 28 Aprilie. — Biuroulŭ „Reuter“ anunţă, că rĕsboiulŭ între Anglia şi Rusia este inevitabilŭ. Se vorbesce, că Ţarulŭ va pleca adĭ la Moscva, unde va da unŭ manifestŭ.

Simla, 28 Aprifie. — Nu s'a datŭ încă nicĭ unŭ ordinŭ pentru trimiterea de trupe la graniţe, dar pregătirile militare se grăbescŭ.

Berlinŭ, 28 Aprilie. — Când împĕratulŭ s'a scoborâtŭ erĭ după amédĭ din trăsură înaintea ambasadei engleze, unŭ surdo-mutŭ, pictorŭ de porcelanŭ, care trecea p'acolo, sări pe scara trăsurii. Surdo-mutulŭ a lucratŭ într'unŭ atacŭ de slăbiciune mintală.

Roma, 28 Aprilie. — Guvernulŭ desminte scirile despre choleră.

TELEGRAMA PART. A »GAZ. TRANS.«

Pesta, 28 Aprilie. — Nu e speranţă, că rĕsboiulŭ dintre Anglia şi Rusia se va înlătura. Rusia mobiléză armata, Ţarulŭ a plecatŭ — se dice — la Moscva, pentru ca sĕ publice manifestulŭ de rĕsboiu. Parlamentblŭ englesŭ a votatŭ creditulŭ de unspredece milióne funţĭ.

(†) NECROLOGU. — Vespasianŭ Maroneanu licenţiatŭ în dreptŭ, nepotŭ alŭ d-lui comerciantŭ Eremia Popa din München, a încetatŭ din viaţă în 9 (21) ale curentei în etate de 38 anĭ, în urma unui atacŭ de nervĭ.

Fie-i ţĕrîna uşóră!

Provocare. — Acei p. t. domnĭ, cărora le-a plăcutŭ a prenumera opulŭ meu »Cor óna Sicriului« şi încă până astădĭ n'au rĕspunsŭ preţulŭ de abonamentŭ, sunt recercaţĭ a-lŭ trimite la adresa subsemnatului autorŭ în terminulŭ celŭ mai scurtŭ. Totodată suntŭ rugaţĭ şi p. t. domnii colectanţĭ a trimite preţulŭ esemplarelorŭ vêndute, ér restulŭ esemplarelorŭ nevêndute a mi'lŭ înapoia. Din acestŭ opŭ se mai află la disposiţiune câte-va esemplare, preţulŭ 80 cr. v. a. Cine voiesce şi-lŭ póte procura adresându-se către subsemnatulŭ.

Bozediu 20 Aprilie 1885.

p. u. Mezö-Rücs. **Gregoriŭ Maiorŭ.**

Conchemare.

Societatea braşovenilorŭ pentru ajutorarea prisonerilorŭ îşĭ va ţiné adunarea generală pentru anulŭ 1884 în 3 Maiu a. c. n. la 11 óre a. m. în sala comitatensă (Strada Vămii Nr. 1.) la care suntŭ toţĭ membrii societăţii prin acésta cu onóre conchemaţĭ.

Obiectele de pertractare vorŭ fi:

1. Raportulŭ Direcţiunii comitetului şi socotelele.
2. Propunerea Reverendismului Domnŭ Franz Obert, parochulŭ ev. alŭ Cetăţii Braşovului, cu referinţă la instruirea moralităţii prisonerilorŭ.
3. Pertractarea altorŭ propunerĭ, carĭ se vorŭ face de către membrii Asociaţiunii şi carĭ trebuescŭ a se da preşedintelui cu o di mai înainte de adunarea generală.

Braşovŭ în 25 Aprile a. c. 1885.

Direcţiunea Comitetului Asociaţiunei.

Mătase negră falsificată. Ardêndŭ o mostră din stofa, care doresce cineva a cumpĕrá, îndată se va dovedi falsificarea: Mătasea veritabilă şi curatŭ văpsită se încreţesce îndată, se stinge curêndŭ şi rĕmâne puţină cenuşe de o colóre cafeniă fórte deschisă. Mătasea falsificată (care uşorŭ se tocesce şi se taiă) arde încetŭ, cu deosebire »firele de urzeală« ardŭ mai departe (fiindŭ îngrăşate cu văpsea) şi rămâne cenuşe de colóre cafeniă închisă, care în contrarietate de aceea a mătasei veritabile nu se încreţesce, ci se încoóe. Strivindŭ cenuşa dela mătasea adevĕrată, se preface în prafŭ, a celei falsificate însĕ nu. Depositulŭ fabricei de mătase a lui G. Henneberg (liferantŭ alŭ curţii regale) în Zürich trămite bucurosŭ la orĭcine mostre din mătasea veritabilă, precum şi pentru câte o roche, séu cu bucata întregă fără tacsă vamală în casele muşteriilorŭ. Scrisorile pentru Elveţia costă 10 cr.

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 28 Aprilie st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.72	Vĕnd.	8.73
Argint românesc	»	8.65	»	8.70
Napoleon-d'orĭ	»	9.93	»	9.97
Lire turcescĭ	»	11.18	»	11.22
Imperialĭ	»	10.15	»	10.20
Galbenĭ	»	5.84	»	5.86
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	121.—	»	123.—
Discontulŭ » . . .		7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.

Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena
din 27 Aprilie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	94.20
Rentă de hârtiă 5%	89.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	144.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	95.80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	—.–
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	104.50
Bonurĭ rurale ungare	102.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	100.50
Bonurĭ rurale transilvane	100.25
Bonurĭ croato-slavone	101.–
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.–
Imprumutulŭ cu premiu ung.	115 25
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	117.60
Renta de hărtiă austriacă	80.95
Renta de arg. austr.	81.30
Renta de aurŭ austr.	105 50
Losurile din 1860	139.50
Acţiunile bănceĭ austro-ungare	857.—
Act. bănceĭ de creditŭ ung.	281.50
Act. băncel de creditŭ austr.	282.50
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.89
Napoleon-d'orĭ	9.97½
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.60
Londra 10 Livres sterlinge	126.10

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 13 Aprilie st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	85	—
Renta rom. amort. (5%)	88	—
» convert. (6%)	87	—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	—	—
Credit fonc. rural (7%)	97	—
» „ „ (5%)	83	—
» » urban (7%)	95	—
» » » (6%)	89	—
» » » (5%)	80	—
Banca naţională a României	1120	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	299	—
« » » Naţională	226	—
Aurŭ	14.%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoí a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭdela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea completă.

Administratiunea »Gaz. Trans.«

Mersulŭ trenurilorŭ
pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timişŭ	1.33	—	—	10.15
Braşovŭ (	2.06	—	—	10.50
Braşovŭ (	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Haşfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighişóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediaşŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blaşiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiuşŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vinţulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Clușiu (	10.08	5.59	9.18	
Clușiu (	10.18	6.28	8.00	
Nedeşdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirişŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
Oradia-mare (	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
Oradea mare (	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriş	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeşdu	8.38	5.11	—	
Clușiu (	8.57	5.40	7.08	
Clușiu (	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriş	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vinţulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiuşŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blaşŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copşa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediaşŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigişóra	4.50	4.17	12.15	
Haşfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Braşovŭ (	9.20	10.15	3.15	
Braşovŭ (	—	6.00	3.25	
Timişŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiuşŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vinţulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Şibotŭ	4.35	11.43	
Orăştia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulişŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovaţŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
Aradŭ (	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
Aradŭ (	4.00	6.20
Glogovaţŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulişŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bĕrzova	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăştiă	10.47	3.46
Şibotŭ	11.14	4.20
Vinţulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuşŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Haţegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Baniţa	6.43
Petroşenĭ	7.00

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroşenĭ	8.56
Baniţa	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Haţegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.